

EIDSVOLL
KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

Justis- og Beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
	20/7519 - 3	Astrid Baastad	04.03.2021

Hørings svar - Den tredje statsmakt

Eidsvoll kommune deler kommisjonens oppfatning om at myndigheten til å dele landet inn i rettskretser og lokalisere domstolens hovedkontor fortsatt bør ligge til regjeringen og Stortinget for å ivareta domstolens demokratiske forankring i samfunnet.

Eidsvoll kommune er uenig med kommisjonen i at domstolene skal ha større innflytelse på slike beslutninger og at det skal lovfestes en plikt til å drøfte endringsbehovet med Domstolsadministrasjonen og berørte domstoler. Plikten til å drøfte organisatoriske endringer følger av Arbeidsmiljøloven og det ansees derfor ikke at det er behov for en lovfesting særskilt for Domstolsadministrasjonen og berørte domstoler.

Eidsvoll kommune vil presisere at kommunen ikke stiller seg bak forslag som bidrar til at, tingretten i Eidsvoll legges ned eller omgjøres til et «rettslokale» uten fast ansatte. Eidsvoll har en lang historie som tingsted og tingretten er en viktig kompetansearbeidsplass i kommune.

Vedlagt denne høringsuttalelsen er ordfører John Erik Vikas brev til statsråd Monica Mæland 6.6.2020 vedrørende en presisering av kommunens syn på mulig sammenslåing av Nedre- og Øvre Romerike tingrett som henholdsvis rettskrets og rettssted.

Med hilsen

Astrid Baastad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Postadresse
Postboks 90
2081 EIDSVOLL

Besøksadresse
Rådhusgata 1
2081 EIDSVOLL

Telefon
+47

Kontonr.
3207.32.37091
Org.nr.
964 950 113

E-post
post@eidsvoll.kommune.no
Internett
www.eidsvoll.kommune.no

Vedlegg

Brev fra JEV til Statsråd Monica Mæland 2

Justis- og beredskapsminister Monica Mæland
Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

KOPI

Presisering om Eidsvoll kommunes syn på sammenslåing av Øvre Romerike tingrett og Nedre Romerike tingrett som henholdsvis rettskrets og rettssted

Bakgrunn

Eidsvoll kommune er sterkt kritisk til prosessen omkring sammenslåing av Øvre Romerike tingrett og Nedre Romerike tingrett som henholdsvis rettskrets og rettssted. Bakgrunnen er manglende mulighet for involvering i denne konkrete prosessen, samt fravær av åpenhet fra domstolsadministrasjon og deres saksutredere. Muligheten for reelle innspill i prosessen har vært svært begrenset. Denne mangelen ved prosessen har medført at det ved flere anledninger er stilt spørsmål på Stortinget, første gang 16. mai 2019.

Daværende justisminister Jøran Kallmyr sa i sitt svar at det foreløpig ikke var tatt stilling til sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett. Selv om daværende justisminister sa at han var kjent med at de to tingrettene hadde inngått en intensjonsavtale, anså han ikke dette som en forskuttering av Domstolskommissjonens arbeid. Likevel på grunnlag av ett enkelt informasjonsmøte 22. mai 2019, foreslår Justis- og beredskapsdepartementet at Øvre og Nedre Romerike tingrett skal slå sammen, jf. høringsnotat datert 24. juni 2019.

Den manglende mulighet for involvering, ble også bekreftet i høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 2. mars 2020 Høring om ny domstolstruktur med svarfrist 2. juni 2020. Her fremgår det av kapittel 3.1 andre avsnitt siste setning at denne høringen **ikke** gjelder for pågående prosess på Romerike. Den prosessen er allerede avgjort. Når ordføreren får tilgang til intensjonsavtalen mellom Øvre Romerike tingrett og Nedre Romerike tingrett i mai 2019, ser man at det allerede der er bestemt at målet om samlokalisering av tingrettene til en tingrett skal skje innen utgangen av 2024.

Vi stiller oss undrende til at domstolsadministrasjonen, domstolskommissjonen og Justis- og Beredskapsdepartementet mener at det har vært en god prosess med god forankring i kommunene. Vi mener tvert i mot at det har vært en meget uryddig prosess. Det er bakgrunnen for at flere lokale politikere tok kontakt med sine respektive stortingspolitikere våren 2020, for å få stanset saken med mål om å få en ryddig prosess.

Det er også bakgrunnen for at Gardermoregionen interkommunale politiske råd GRIP, bestående av kommunene Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker i sitt styremøte 15. mai 2020 vedtok følgende som høringsinnspill til ny domstolstruktur med frist 2. juni 2020:

Avsenderadresse.:

Postboks 90
2081 Eidsvoll
Telefon: 66107000
Telefaks: 66107001

E-post:

post@eidsvoll.kommune.no

Besøksadresse.:

Rådhusgata 1Rådhusgata 1
2080 Eidsvoll
Dir.telefon: 41304150
Telefaks: 66107011

Bankkonto:

8601.41.88209
6345.06.02371 (skatt)

Org.nr.:

964 950 113

Internettadr.:

www.eidsvoll.kommune.no

IBAN:

NO9286014188209
NO2178550502371

BIC-adr.:

DABANO22
DNBAOKK

«Gardermoregionen (GRIP), som består av kommunene Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker, støtter ikke forslagene i NOU 2019: 17 om omfattende endringer i nåværende domstolstruktur for landets tingretter med sammenslåing og sentralisering av tingretten.

Tingrettene utgjør en viktig del av det lokale fagmiljøet og sørger for å styrke lokal juridisk kompetanse. Dette er viktigere enn å sentralisere fagmiljøene og dermed skape større regional ulikhet. Med dagens teknologiske løsninger og korte reiseavstander på Øvre Romerike, kan ansatte ha sin arbeidsplass lokalt og samtidig kunne samarbeide med øvrige domstoler.

GRIP anser tilgjengelighet for brukerne som et viktigere moment enn kostnadsbesparelsene ved sammenslåing.»

Stortingsrepresentant Sverre Myrli har stilt følgende spørsmål til justis- og beredskapsministeren:

«Hvis sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett skal skje slik det er nedfelt i eksisterende intensjonsavtale, vil det da bli ett eller to rettssteder på Romerike?»

I sitt svar datert 4. juni 2020 skriver justis- og beredskapsministeren blant annet følgende:

«Det fremgår av intensjonsavtalen om sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett, som er signert av sorenskriverne, de tillitsvalgte dommerne, de tillitsvalgte fra Parat og den tillitsvalgte fra NTL ved Nedre Romerike tingrett, at målet er samlokalisering innen 2024, det vil si ett rettsted på Romerike. Sammenslåing ble vedtatt i statsråd 28. februar 2020. Det er ikke tatt beslutning om samlokalisering. Spørsmålet om et felles tinghus for nye Romerike tingrett må utredes nærmere og behandles i en egen prosess. Det fremgikk også av høringsbrevet.

Representanten viser til en replikkutveksling på Stortinget 28. mai 2020. I den anledning bemerker jeg at jeg i min replikk viste til saken som nå er på høring, om oppfølging av Domstolkommisjonens strukturutredning, NOU 2019: 17 Domstolstruktur. Som et alternativ til kommisjonens forslag, foreslo departementet å opprettholde alle rettssteder. Denne høringen er avgrenset mot prosessen på Romerike, siden den allerede har vært på høring.

For øvrig viser jeg til Eidsvoll kommune sitt hørings svar av 26. mai 2020, som representanten gjenga deler av, der Eidsvoll kommune for ordens skyld presiserer at de stilte seg positive til sammenslåingen og til en samlokalisering av rettsstedene på Romerike, og at de opprettholder dette standpunktet.»

Eidsvoll kommunes hørings svar

Eidsvoll kommunes hørings svar er ikke riktig gjengitt av justis- og beredskapsministeren. I hørings svaret fra kommunen står det blant annet:

«Øvre og Nedre Romerike tingrett er vedtatt sammenslått til rettskretsen Romerike tingrett, etter initiativ fra domstolene selv. Domstolene har som mål å bli samlokalisert innen 2024, men det er ikke tatt stilling til fremtidig rettssted. **For ordens skyld presiseres det at Eidsvoll kommune stilte seg positive til en samlokalisering av rettsstedene på Eidsvoll**, i hørings svar fra kommunen i forbindelse med høring datert 24.6.2019, om sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett. Eidsvoll kommune opprettholder dette standpunktet, og er i tillegg positiv til at Glåmdal tingrett inngår i denne samlokaliseringen.» (Min utheving)

Det vises også til høringsvar fra Eidsvoll kommune i forbindelse med høring om sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett med høringsfrist 1. september 2019 der det fremgår at:

«Romerike tingrett bør legges til Eidsvoll, forutsatt utbygging av eksisterende tinghus. Dette begrunnes både med at statlige arbeidsplasser bør være spredt utover, god offentlig kommunikasjon til/fra Eidsvoll, samt Eidsvolls lange historie som tingsted.»

Nærmere om prosessen rundt sammenslåing av Øvre Romerike tingrett og Nedre Romerike tingrett som rettskrets og rettssted.

Flertallet på Stortinget uttalte ved behandlingen av Prop. 1 S (2015–2016), jf. Innst. 6 S (2015–2016) at:

«Flertallet har likevel ingen intensjon om å gjennomføre flere sammenslåinger nå, og peker blant annet på at det kommer en påtalereform som vil kunne få betydning for domstolsstrukturen. [...] Dersom man lokalt ønsker endringer i strukturen, må det gjennomføres en prosess der det er gode diskusjoner og prosesser lokalt knyttet til sammenslåinger. I dette arbeidet er det viktig å sikre at både kommunene og ansatte i domstolene involveres på en god måte. Dersom man etter en slik prosess oppnår lokal enighet, har flertallet ingen motforestillinger mot en sammenslåing.» (Min utheving)

Vi i Eidsvoll kommune ble gjennom artikkel 10. mai 2019 i Romerikes blad kjent med at det er inngått en intensjonsavtale mellom Øvre Romerike tingrett og Nedre Romerike tingrett om sammenslåing av nevnte domstoler. Det fremgår av intensjonsavtalen datert 10. mai 2019, som kommunen forøvrig aldri har mottatt en offisiell kopi av, at «det ved begge domstolene er enighet om at den geografiske avstanden mellom domstolene er så liten at det ikke er nødvendig å opprettholde to tingretter på Romerike» og videre at tingretten skal «samlokaliseres i hensiktsmessige lokaler så snart som mulig».

Videre legger avtalen opp til man i tråd med mottatt informasjon fra Domstoladministrasjonen (DA) tar sikte på følgende fremdriftsplan:

- «For å redegjøre for sammenslåingsprosessen og få innspill lokalt fra berørte aktører og politikere avholdes det et møte i løpet av mai 2019. DA innkaller til møtet.
- Etter at overnevnte møte er gjennomført, oppsummerer DA innspillene som har fremkommet og sender saken over til Justis- og beredskapsdepartementet for videre oppfølging.
- Dersom departementet mener det foreligger tilstrekkelig lokal enighet og/eller særlige grunner, vil det sende saken ut på en bred offentlig høring.
- Basert på tilbakemeldingene i høringen vil departementet eventuelt fremme sak om sammenslåing for Stortinget i budsjettproposisjonen for 2020.
- I 2020 lyses embetet som sorenskriver i Romerike tingrett ut.
- Fra høsten 2020 etableres den nye tingretten.»

Etter inngåelsen av intensjonsavtalen ble det 22. mai 2019 avholdt et felles informasjonsmøte med lokale/regionale aktører og profesjonelle brukere av domstolene. I møteinnkallingen datert 10. mai 2019 fremgår det at:

«...I intensjonsavtalen fra tingrettene legges det til grunn at domstolene på sikt skal samlokaliseres på ett sted, men lokalisering er ikke et tema i denne fasen av prosessen. Ved Stortingets behandling av statsbudsjettene for 2016 og 2019 har justiskomiteen understreket at endringer i domstolstrukturen krever lokal enighet eller særlige grunner, og at det må skje gjennom gode diskusjoner og prosesser lokalt. I det pågående arbeidet er det derfor ønskelig å innhente synspunkter fra interessenter som kan bli berørt av den foreslåtte sammenslåingen av tingrettene på Romerike.» (Min utheving)

Det fremgår av høringsnotat datert 24. juni 2019 om sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett om innholdet i møte at:

*«Møtende aktører og brukere av domstolene fikk deretter komme med synspunkter og spørsmål til en mulig sammenslåing. De som deltok i møtet signaliserte en **positiv holdning til sammenslåing av de to tingrettene** og de effektene som kan oppnås gjennom en samling av de to eksisterende miljøene. Stedsvalg for den samlokaliserte domstolen opptok flere, men det må, som redegjort for i møtet, bli en egen prosess knyttet til dette punktet der domstolen, berørte brukere og aktører blir involvert.»* (Min utheving)

Dette er etter Eidsvoll kommunes syn ikke riktig om innholdet i møte. DA innkalte til et «informasjonsmøte», ikke et høringsmøte der deltagerne kunne forberedt innspill. Eidsvoll kommunes ordfører var tilstede i møte 22. mai 2019. Når det i møtet ble stilt spørsmål om samlokalisering av rettsstedene, erfarte ordføreren at det i møtet ble gitt tilbakemelding om at sammenslåingen av rettsstedene først og fremst dreide seg om felles administrasjon og felles bruk av ressurser. Her kunne man rondere de ansatte, slik at man skapte større fagmiljøer.

Da ordføreren viste noe skepsis til dette med tanke på fysisk sammenslåing av tingrettene, ble dette tilbakevist av representanter fra domstolsadministrasjonen med at dette ikke var tema i møtet. Det var svært få ordførere tilstede i dette møtet, men to av deltagende ordførere tok til ordet om lokaliseringsdebatt, noe som ble avvist av møtelederne med henvisning om at en evt. sammenslåing av tingrettene ville komme i en egen prosess. Det var på dette tidspunktet ikke tatt stilling til om det skulle være en eller fortsette å være to tingretter. Videre ble det presisert at det forelå en signert intensjonsavtale, som flertallet av de ansatte stilte seg bak.

Det fremgår av høringsnotatet om sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett at «spørsmålet om et felles tinghus for den nye domstolen må utredes nærmere og vil bli behandlet i en egen prosess på et senere tidspunkt» Nevnte ordlyd kan tolkes som at Regjeringen ønsket å begrense høringssvar til synspunkter om selve sammenslåingen og ikke ønsket synspunkter om lokaliseringen. Se også NOU 2019: 17 pkt. 26.19 der det fremgår at «*ettersom spørsmålet om et felles tinghus skal behandles i en egen prosess på et senere tidspunkt, foreslås det ikke her noen lokalisering*». På tross av dette valgte Eidsvoll kommune likevel å presisere i sine høringssvar at kommunen ønsker å beholde tingretten i Eidsvoll kommune.

Lokalisering av rettssted i Eidsvoll kommune er av sentral betydning for Eidsvoll kommune. Eidsvoll kommune stiller seg derfor undrende til en prosess der tidslinjen viser at debatten om lokalisering hele tiden skyves på og undergraves. Frem til man 4. juni 2020 i tidligere nevnte svar fra justis- og beredskapsministeren kan lese at Eidsvoll kommune feilsiteres på at kommunen er positive til sammenslåingen «*og til en samlokalisering av rettsstedene på Romerike*».

Eidsvoll har en lang historie som tingsted, fra Eidsivating på Tingvoll i år 1000, via riksforsamlingen på Eidsvoll i 1814 til dagens tingrett og lagmannsrett. Nåværende Øvre Romerike tingrett lokalisert i Eidsvoll dekker et stort geografisk område men er likevel svært sentralt plassert med god kommunikasjon. Eidsvoll stasjon ligger ca. 50 meter fra tingretten og reisestrekningen med tog fra Oslo er på 35 min, med tre avganger i timen. Reisetid fra Gardermoen er 10 minutter. Kjøretid med bil fra Oslo er på under en time.

Eidsvoll kommune er positive til intensjonen bak en lokal initiert prosess der man ser på bedre måter å innrette seg for bedre rettspleie og raskere saksbehandling. Imidlertid er ikke Eidsvoll kommune enig i prosessen som har vært rundt sammenslåing av tingrettene som henholdsvis rettskrets og rettssted. Vi mener kommunen burde vært mye mer involvert og informert.

Når det gjelder de to tingrettenes intensjon om sammenslåing til et rettssted er det uakseptabelt at de to rettsstedene slås sammen uten at konsekvensene for våre innbyggere og lokalsamfunn er tilstrekkelig belyst, analysert og vurdert. En sammenslåing av Øvre og Nedre Romerike tingretter bør ikke basere seg utelukkende på en avtale mellom de to tingrettene, men være godt faglig begrunnet.

Vi mener at en omorganisering av Øvre Romerike tingrett og Nedre Romerike tingrett som rettssteder bør gjennomgå samme demokratisk behandling som omorganisering av domstolene i resten av landet. Dette innebærer at eventuelle endringer bør behandles av Stortinget, som en del av det pågående nasjonale arbeidet med domstolsstruktur.

Eidsvoll er ikke for en samlokalisering av rettsstedene, med mindre felles tinghus blir lokalisert i Eidsvoll. Eidsvoll kommune vil beholde tingretten/rettssted i Eidsvoll.

Med hilsen

John-Erik Vika
ordfører

Kopi til:
Domstoladministrasjonen
Øvre Romerike tingrett
Nedre Romerike tingrett

